

Motion till riksdagen 2009/10:N250

av **Carin Runeson och Kurt Kvarnström (s)**

Sydlinken och användning av HVDC Light-tekniken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ny teknik bör användas vid byggandet av Sydlinken.

Motivering

I dag finns tekniken för att till ett rimligt pris transportera el i nedgrävda elledningar och därigenom bespara många människor mycket lidande, som vid exempelvis naturkatastrofer som stormen Gudruns härjningar vid årets början 2005. Stormens verkningar i form av förstörda elledningar kommer sent att glömmas.

HVDC Light är en teknik som utvecklats av ABB. Svenska kraftnäts planer på en ny elledning mellan Hallsberg och Hörby, den så kallade Sydlinken, är ett exempel på där tekniken skulle kunna användas med mycket fördelaktiga resultat. Nedgrävda kablar ökar säkerheten markant vid väderkatastrofer. En fördel är att HVDC Light-alternativet kommer att vara klart tre till fem år tidigare än luftledningsalternativet.

Regeringen kräver att kraftbolagen ska skynda på säkringen av elnätet, och staten bör föregå med gott exempel när möjligheten finns. Nedgrävda kablar innebär att en störning i ett nät inte sprids till ett annat nät samt att risken för störning inom ett nät kan begränsas genom att stöd kan fås från det andra nätet och genom kontroll av reaktiv effekt, det vill säga att man kan hålla spänningen.

Nedgrävda kablar med den senaste tekniken ger dessutom andra positiva sidoeffekter. EU har nämligen beslutat om en avreglerad och integrerad elmarknad för 450 miljoner abonnenter. Genom att satsa på nedgrävda kablar kommer elmarknader att kunna byggas ihop och därmed utnyttjas optimalt både ekonomiskt och ekologiskt. EU har uppmanat till byggande av ned-

Fel! Okänt namn på

grävda kablar, men detta har hittills ansetts för dyrt. Genom att möjliggöra de prioriterade sammanlänkningarna av nationella elnät kan EU:s vision om en konkurrensutsatt marknad realiseras. Den nya tekniken ger också den positiva effekten att elpriserna kan sänkas i Europa på grund av att en reell konkurrens kan skapas.

Om den nya tekniken används i ett större projekt i Sverige, t.ex. Sydlänken, kommer det att generera ett behov av forskning och vidareutveckling, vilket ABB redan lagt ned stora summor på med utveckling, tillverkning, provning och tester med tyngdpunkt i Ludvika, Västerås och Karlskrona.

Om Sydlänken förverkligas beräknas den skapa omkring 2 500 årsarbeten i Sverige.

När den nya tekniken med nedgrävda kablar finns tillgänglig till rimliga priser, och dessutom ger så många positiva sidoeffekter, är det angeläget att staten uppmuntrar användandet av denna teknik, även om det inte är en uppgift för riksdagen att fastställa vilka tekniska lösningar som ska användas vid byggandet av Sydlänken. Det formella beslutet om att bevilja koncession fattas av regeringen, och därför bör riksdagen tillkännage vikten av detta till regeringen.

Stockholm den 1 oktober 2009

Carin Runeson (s)

Kurt Kvarnström (s)